

GŁOS

RACIĄŻA

Nr 7
(337)

BEZPŁATNY BIULETYN GMINY RACIĄŻ Nr 7/173 ROK 2021

PONAD 243 TYSIĄCE DLA GMINY!

1 lipca w Ciechanowie Wójt Zbigniew Sadowski wraz z Panią Skarbnik Barbarą Rumianowską podpisali umowy na mocy których, Gmina Raciąż otrzyma pieniądze z budżetu Mazowsza na realizację inwestycji infrastrukturalnych. Wsparcie otrzymają także jednostki ochotniczych straży pożarnych. W sumie pozyskano ponad 243 tysiące złotych.

Pomnik odsłonięty

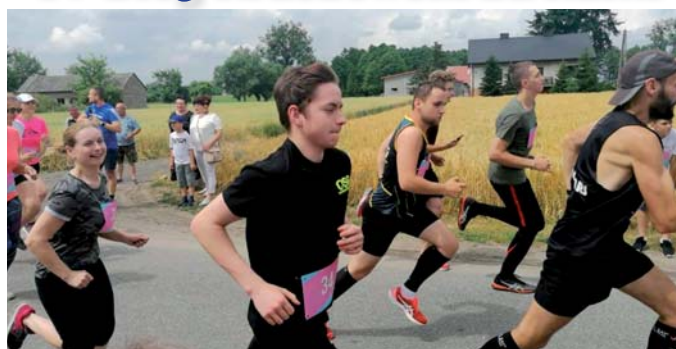

24 lipca w Cieciersku uroczystie odsłonięto pomnik upamiętniający poległych powstańców listopadowych, którzy walczyli z wojskiem carskim nieopodal Raciąży, Ciecierska i Witkowa.

Więcej wewnątrz numeru.

Więcej informacji wewnątrz numeru

IV Bieg Kraszewski za nami

W niedzielę 4 lipca odbyła się IV edycja Biegu Kraszewskiego – po zdrowie. Była to znakomita okazja do aktywnego spędzenia wolnego czasu, a także zebrania kolejnych funduszy dla chorej Jagódki.

Więcej na stronie 8.

UWAGA ROLNICY!!! Wewnątrz tego numeru „Głosu Raciąży” znajdą Państwo informacje na temat zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

XXVI Nadzwyczajna Sesja Rady Gminy Raciąż

26 lipca 2021 r. w budynku Miejskiego Centrum Kultury Sportu i rekreacji w Raciążu odbyła się XXVI Nadzwyczajna Sesja Rady Gminy Raciąż. Na sesji obecnych było 15 radnych, a także osoby spoza rady – Wójt Gminy Raciąż Zbigniew Sadowski, Sekretarz Anna Dumińska-Kierska, Skarbnik Barbara Rumianowska oraz kierownik Referatu Oświaty Gabriela Osowska. Obrady poprowadziła Przewodnicząca Rady Gminy Grażyna Rogowska. Na sesji zjawili się także goście – Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej Dariusz Stumski oraz Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej Dariusz Brzeziński. Głównym tematem dyskusji była kwestia przekazania środków na zakup działki pod budowę nowej siedziby Jednostki Ratowniczo Gaśniczej nr 2 Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Płońsku (z siedzibą w Raciążu), która zlokalizowana jest na terenie miasta Raciąż. Przedstawiciele PSP podkreślali, że budowa wspomnianej siedziby wiąże się przede wszystkim ze zwiększeniem bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz miasta Raciąż, a także

znacząco skróci czas dojazdu strażaków do miejscowości z terenu gminy, choćby w przypadku wystąpienia groźnych zjawisk pogodowych jakie obserwowaliśmy ostatnio. Powstanie placówki będzie także równoznaczne z nowymi miejscami pracy. Podczas sesji radni podjęli decyzję o przekazaniu Państwowej Straży Pożarnej kwoty 40 tys. złotych na zakup działki pod wspomnianą inwestycję. Komenda zrezygnowała jednocześnie z tegorocznego zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego, na co zabezpieczono środki w budżecie Gminy Raciąż na ten rok. W trakcie obrad przyjęto następujące uchwały:

- Uchwałę w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Raciąż.
- Uchwałę w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Raciąż na 2021 rok.
- Uchwałę w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Raciąż na rok szkolny 2021/2022.

RED

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2021 r. - arkusz standardowy rok szkolny 2020/2021 r.

Zakres przedmiotowy	Średnie wyniki dla arkusza standardowego						
	Szkoła Podstawowa w Krajkowie	Szkoła Podstawowa w Starym Gralewie	Szkoła Podstawowa w Uniecku	Szkoła Podstawowa w Koziebrodach	Gmina Raciąż	Powiat Płoński	Województwo Mazowieckie
Język polski	34%	50%	49%	46%	45%	55%	64%
Matematyczny	22%	36%	41%	40%	35%	42%	52%
Język angielski	29%	39%	48%	48%	41%	54%	71%
Język rosyjski		15%			15%	44%	54%

PONAD 243 TYSIĄCE DLA GMINY RACIĄŻ!

1 lipca w Ciechanowie Wójt Zbigniew Sadowski wraz z Panią Skarbnik Barbarą Rumianowską podpisali umowy, na mocy których Gmina Raciąż otrzyma pieniądze z budżetu Mazowsza na realizację inwestycji infrastrukturalnych. Wsparcie otrzymają także jednostki ochotniczych straży pożarnych. W sumie pozyskano ponad 243 tysiące złotych. Poniżej pełna lista dofinansowanych zadań:

- Zakup i montaż lamp LED w miejscowości Nowy Komunin
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Zakup i montaż lamp LED w miejscowości Złotopole
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Zakup i montaż lamp LED w miejscowości Witkowo
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Zakup i montaż lamp LED w miejscowości Dobrska-Kolonia
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Zakup i montaż lamp LED w miejscowości Kocięcín-Brodowy
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Remont budynku gminnego na działce o nr. ewid. 1/1 w miejscowości Szapusk – KGW
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Zakup i montaż lamp LED w miejscowości Zdunówek
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Zagospodarowanie działki gminnej nr ewid. 66/1 w miejscowości Lipa na potrzeby sportowo-rekreacyjne
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Zagospodarowanie działki gminnej nr. ewid. 328 w miejscowości Drozdowo na potrzeby sportowo-rekreacyjne
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Remont budynku strażnicy OSP Bogucin
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Zagospodarowanie działki gminnej nr ewid. 64/4 w miejscowości Kraszewo Podborne na potrzeby sportowo-rekreacyjne – wykonanie ogrodzenia
Dofinansowanie – 10 000,00 zł

- Zakup i montaż lamp LED w miejscowości Malewo
Dofinansowanie – 10 000,00 zł
- Przebudowa drogi gminnej Nr 301028W relacji Szczepkowo – Grzybowo – Dreglin oznaczonej nr ewid. działki 237 w miejscowości Grzybowo, gmina Raciąż
Dofinansowanie – 80 000 zł
- Remont strażnicy w miejscowości Szapusk
Dofinansowanie 10 540 zł
- Zakup rozpieracza ramieniowego dla OSP Koziebrody
Dofinansowanie – 18 000,00 zł
- Zakup zestawu podpór i klinów do stabilizacji pojazdów, zestaw łańcuchów i adapterów, wspornika progowego-rozpieracza, wyważarki do drzwi, przecinarki do pedałów, urządzenia do przecinania szyb dla OSP Unieck
Dofinansowanie – 14 550,00 zł

UG Raciąż, RED

ZWROT PODATKU AKCYZOWEGO

Posiadacze użytków rolnych na terenie Gminy Raciąż mogą składać wnioski o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w Urzędzie Gminy w Raciążu (pokój nr 17).

Wniosek należy złożyć w terminie

od 2 do 31 sierpnia 2021 roku

Do wniosku należy dołączyć faktury stanowiące dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 lutego do 31 lipca 2021 roku. Druki wniosków dostępne są na stronie internetowej Urzędu Gminy w zakładce "Druki do pobrania" oraz w pokoju nr 17. Limit zwrotu wynosi 100,00 zł (ilość ha użytków rolnych) oraz 30,00 zł (średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła).

Pieniądze będą wypłacane w terminie od 1 do 29 października 2021 r.

Pomnik ku czci powstańców listopadowych odsłonięty

Hymn państwowy, warta honorowa, orkiestra i uroczyste przecinanie wstęgi – te podniosłe elementy towarzyszyły uczestnikom wydarzenia, które miało miejsce 24 lipca w Cieciersku, gdzie odsłonięto obelisk upamiętniający powstańców listopadowych.

Na wstępie uroczystości przypomniano o okolicznościach rozpoczęcia powstania z 29 listopada 1830 roku i przemówienie podporucznika Piotra Wysockiego w Szkole Podchorążych w Łazienkach Królewskich. 23 lipca 2021 r. minęło 190 lat od bitwy pod Raciążem, podczas której oddziały powstańcze starły się z siłami carskimi, w okolicach Raciąży, Ciecierska i Witkowa. *Przelana krew żołnierska wola do nas, dlatego stajemy dzisiaj w Cieciersku, by uczcić dawnych bohaterów i przypomnieć ich poświęcenie oraz ofiarę za wolność ojczyzny* – usłyszeli wszyscy zebrani. Właściwa część uroczystości rozpoczęła się od odegrania Mazurka Dąbrowskiego przez orkiestrę dętą Ochotniczej Straży Pożarnej w Krajkowie.

W Cieciersku obecni byli przedstawiciele organizatorów tego podniosłego wydarzenia – Burmistrz Miasta Raciąży Mariusz Godlewski, Wójt Gminy Raciąż Zbigniew Sadowski, prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Raciąskiej „Ziemowit” Artur Adamski, a także prezes i dowódca Jednostki Strzeleckiej 1006 Płońsk insp. Sebastian Milewski. Zjawili się także Komendant WKU w Ciechanowie ppłk Krzysztof Futyma, komendant KPP w Płońsku insp. Jarosław Brzozowski, komendant KP w Raciążu nadkom. An-

drzej Mikołajewski, komendant KP PSP w Płońsku st. bryg. Dariusz Brzeziński oraz przewodnicząca Rady Gminy Raciąż Grażyna Rogowska, Przewodniczący Rady Miejskiej w Raciążu Paweł Chrzanowski, a także kierownicy jednostek miejskich i gminnych, miejscy oraz gminni radni i dyrektorzy szkół.

Jako pierwszy głos zabrał Zbigniew Sadowski, który przypomniał, że znaleźliśmy się w bardzo szczególnym miejscu, aby oddać hołd ludziom, którzy walczyli o wolną Polskę. Mariusz Godlewski dodał, że wszyscy mamy dług wdzięczności wobec walczących wówczas powstańców i tym symbolicznym obeliskiem, jest on po części splecany. Artur Adamski nadmienił, że to wszystko nie byłoby możliwe bez zaangażowania wielu osób mających ogromne chęci i dobrą wolę. W tym miejscu specjalne podziękowania przekazano członkowi Jednostki Strzeleckiej 1006 Płońsk, miejscowemu pasjonatowi historii i autorowi publikacji historycznych Grzegorzowi Domańskiemu.

Po przemowach nadszedł czas na kulminacyjny moment uroczystości, czyli oficjalne odsłonięcie pomnika. Symboliczną białą wstęgę przecięli wspomniani organizatorzy – Wójt Gminy Raciąż, Burmistrz Miasta Raciąży, prezes To-

warzystwa Przyjaciół Ziemi Raciąskiej „Ziemowit” oraz prezes i dowódca Jednostki Strzeleckiej 1006 Płońsk. Następnie przedstawiciele samorządów, a także ZS STO w Raciążu oraz Szkoły Podstawowej im. Stanisława Konarskiego w Raciążu złożyli pod obeliskiem znicze oraz kwiaty. Kapliczka została również symbolicznie poświęcona przez księdza Roberta Piątkowskiego z parafii pw. św. Wojciecha w Raciążu.

Pamięć powstańców listopadowych, którzy walczyli i ginęli m.in. pod Ciecierskiem, została także uczczona kilkukrotną salwą honorową. Wydarzenie swoim udziałem, wystawiając wartość honorową, uświetnili rekonstruktorzy z 3 Pułku Piechoty Legii Nadwiślańskiej przy Zespole Szkół Nr 3 w Rypinie.

Ponadto złożono podziękowania osobom i instytucjom zaangażowanym w realizację tego przedsięwzięcia:

- Towarzystwu Przyjaciół Ziemi Raciąskiej „Ziemowit”,
- Burmistrzowi Miasta Raciąży Mariuszowi Godlewskiemu,
- Wójtowi Gminy Raciąż Zbigniewowi Sadowskiemu,
- Jednostce Strzeleckiej 1006 Płońsk,
- Zarządowi Totalizatora Sportowego,
- Czesławowi Szpojankowskiemu,

- Zarządowi Banku Spółdzielczego,
- Zbigniewowi Skierkowskiemu – zakład ślusarski,
- Eugeniuszowi Stawiskiemu – firma STAWBUD,
- GDDKiA – rejon Mława,
- Właścicielom udostępnionych do poszukiwań zabytków działek oraz wszystkim wolontariuszom biorącym udział w poszukiwaniach.

Hej, kto Polak, na bagnety! – rozbrzmiało w głośnikach. Warszawiankę 1831 roku wykonała młodzież z zespołu „Fabryka dźwięku” działającego przy MCKSiR w Raciążu, w składzie: Martyna Matuszewicz, Klaudia Ogrodniczak oraz Piotr Żakowski.

Po zakończeniu uroczystości wszystkich zaproszono na tradycyjną gro-

chówkę. Swoista druga część wydarzenia miała miejsce w budynku Miejskiego Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Raciążu, gdzie urządzono wystawę znalezionych artefaktów. Wyświetlono także film dotyczący bitwy pod Raciążem z 1831 roku.

Dawid Ziółkowski

Z ogromnym smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci pracownika, zawsze służącego pomocą kolegi i przede wszystkim dobrego człowieka

***Mirosława
Maćkiewiczza***

Najbliższym przekazujemy najszczerze kondolencje oraz wyrazy współczucia.

Wójt Gminy Raciąż

Przewodnicząca Rady Gminy Raciąż wraz z Radnymi Rady Gminy

Współpracownicy, koleżanki i koledzy z Urzędu Gminy w Raciążu

Nawałnica nad Gminą Raciąż

W nocy z 14 na 15 lipca nad terenami północnego Mazowsza przetoczyła się potężna nawałnica, która nie oszczędziła niestety naszej gminy. Silny wiatr dokonał zniszczeń w wielu miejscowościach.

Połamane i powyrywane z korzeniami drzewa, zniszczone dachy, ale także całe budynki – tak wyglądał krajobraz wielu miejscowości gminy Raciąż po przejściu nawałnicy. Druhowie z okolicznych Ochotniczych Straży Pożarnych mieli pełne ręce roboty, usuwając skutki żywiołu nieprzerwanie nawet przez 20 godzin.

Do zniszczeń doszło m.in. w Uniecku, gdzie wichura zrywała dachy, niszczyła budynki i łamała drzewa. Nawałnica dokonała szkód także w Strożęcinie, Witkowie, Raciążu, Kaczorowach i innych miejscowościach. Ze względu na potężną awarię sieci energetycznej wielu mieszkańców przez kilka dni było pozbawionych prądu.

RED

INFORMACJA DLA POSZKODOWANYCH

W związku z pojawiającymi się nieprecyzyjnymi informacjami na temat pomocy poszkodowanym uprzejmie informuję, że brak jest podstaw prawnych do zabezpieczenia w budżecie gminy środków na udzielenie pomocy z tytułu wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w gospodarstwach rolnych.

Aktualnie Gmina Raciąż przyjmuje wnioski od poszkodowanych, którzy ponieśli straty w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej.

Prosimy wszystkich poszkodowanych, aby uczynili to jak najszybciej, gdyż pozwoli to na sporządzenie harmonogramu szacowania szkód i przesłania go do Wojewody Mazowieckiego celem zatwierdzenia.

Po zatwierdzeniu harmonogramu Komisja do spraw szacowania szkód powołana Zarządzeniem Nr 174 Wojewody Mazowieckiego z 15 kwietnia 2021 r. przystąpi do szacowania szkód.

Jeżeli straty dotyczą budynków mieszkalnych, istnieje możliwość ubiegania się o pomoc za pośrednictwem GOPS.

Bardzo współczujemy wszystkim poszkodowanym mieszkańcom Gminy Raciąż, prosimy jednocześnie o wyrozumiałość oraz cierpliwość, jednak musimy przestrzegać obowiązującego prawa i procedur z niego wynikających.

Z wyrazami szacunku
Anna Dumińska-Kierska
Sekretarz Gminy

Fot. Roman Nadaj

„IV Bieg Kraszewski – po zdrowie” za nami

W niedzielę 4 lipca odbyła się IV edycja Biegu Kraszewskiego – po zdrowie. Była to znakomita okazja do aktywnego spędzenia wolnego czasu, a także zebrania kolejnych funduszy dla chorej Jagódki.

Uczestnicy mieli okazję sprawdzić się na czterech dystansach:

- 10 km (bieg główny)
- 3,5 km (bieg towarzyszący)
- 6,2 km (Nordic Walking)
- 300 m (bieg dla dzieci).

Na najdłuższym dystansie triumfowała Patrycja Jasińska z miejscowości Czarnia Duża (czas 40:55:00), przed Igozem Gortatem z Głinojecka (klub TKKF „Promyk” Ciechanów) i Sewerynem Przeradzkiem z Mławy (klub TKKF „Promyk” Ciechanów) oraz Kamilem Goszczyńskim z Płocka – cała trójka uzyskała taki sam czas – 41:12:00.

W biegu na 3,5 km najlepszy był Krystian Górki z Agnieszkowa (czas 00:12:30), tuż za nim był Kamil Goszczyński (czas 00:12:35), a podium uzupełnił Igor Gortat (czas 00:12:49).

W marszu Nordic Walking najszybszy był Łukasz Jędrzejewski z Bielska (czas 00:46:30), druga była Emilia Mią-

czyńska z Płońska (czas 01:00:03), zaś trzeci Dariusz Malta z Ciechanowa (klub Team NW Ciechanów, czas 01:00,03).

Atmosfera podczas trwania imprezy była znakomita, a sportowa rywalizacja zapewniła wszystkim sporo radości i zabawy. Wszystkim uczestnikom biegu, wśród których była także Starosta Powiatu Płońskiego Elżbieta Wiśniewska, dziękujemy za podjęcie wyzwania, zaś zwycięzcom składamy serdeczne gratulacje.

Przypominamy, że „IV Bieg Kraszewski – po zdrowie” został zorganizowany przez Koło Gospodyń Wiejskich Kraszewo-Gaczuły, Ochotniczą Straż Pożarną Kraszewo-Gaczuły oraz Gminę Raciąż, a także Klub Biegacza TKKF Promyk Ciechanów przy udziale Miejskiego Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Raciążu. Wydarzenie zostało również wsparte finansowo przez Starostwo Powiatowe w Płońsku. Przy okazji organizacji biegu zbierane były także datki dla chorej Jagódki.

Organizatorzy dziękują również:

- Polmlek Raciąż
- Bank Spółdzielczy w Raciążu
- Zakład Mięśny Domino
- „Auto Naprawa” Grażyna i Andrzej Błaszczak
- „AGROMAX” Waldemar Krzyżanowski
- „FUH” Grzegorz Ziółkowski
- „Domax” Paweł Chrzanowski
- PSB Rol-Bud Mrówka Raciąż
- „BIM” Raciąż Bożena Cieślak
- Urząd Miejski w Raciążu
- „Groszek” Raciąż Elżbieta Smolińska
- Tartak Raciąż Krzysztof Falkiewicz

RED

Regionalne Stowarzyszenie Twórców Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Raciążu zaprasza na

WARSZTATY REKODZIĘTA

W RAMACH PROJEKTU "CUDZE CHWALICIE SWEGO NIE ZNAJĄCIE - PODTRZYMIWANIE I UPOWSZECHNIANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I HISTORYCZNEGO MIASTA I GMINY RACIĄŻ"

Warsztaty prowadzone będą w MCKSiR w Raciążu
Zapisy: od 20.04.21 do 15.11.21r.
pod nr. tel 506-726-742

- Kołowrotek
- Krepina i bibuła
- Haft płaski i krzyżkowy
- Druty, szydełko i szycie na maszynach
- Krosno

Miasto Raciąż Gmina Raciąż MCKSiR w Raciążu

Zadanie dofinansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego

MAZOWSZE.

Wystartował program wspierania szczepień: #SzczepimySię z KGW

Od 23 lipca do 15 września 2021 r. biura powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyjmują wnioski o udzielenie pomocy finansowej dla kół gospodyń wiejskich na realizację do 30 września 2021 r. wydarzeń, które będą miały na celu wsparcie lokalnej społeczności w zakresie dostępności szczepień przeciwko COVID-19.

Cztery elementy akcji #SzczepimySię z KGW

Programy profrekwencyjne dla KGW będą trwały do końca września 2021 r. Akcja została podzielona na cztery elementy:

- Festyn #SzczepimySię z KGW – kwota dofinansowania jednego wydarzenia wynosi maksymalnie 8 tys. zł. Festyn może trwać od jednego do trzech dni, a każde koło może zorganizować do 3 akcji. Dofinansowanie może uzyskać nawet 5 tys. wydarzeń. Warunkiem jest zapewnienie m.in. możliwości szczepienia dla uczestników przez co najmniej 5 godzin dziennie.

- Premia za Szczepienia KGW – mogą ją uzyskać wszystkie koła organizujące festyn, na którym zostanie zaszczepionych minimum 100 osób pierwszą dawką. Po spełnieniu tego warunku koło gospodyń wiejskich otrzyma środki finansowe za każdą osobę zaszczepioną podczas festynu: 15 zł za zaszczepienie pierwszą dawką osoby w wieku poniżej 60 roku życia, 30 zł za zaszczepienie pierwszą dawką osoby w wieku powyżej 60 roku życia. Budżet na wypłaty premii wynosi 30 mln zł – środki wypłacane są na zasadzie „kto pierwszy ten lepszy” do wyczerpania puli.

- KGW na Medal #SzczepimySię – ogólnopolski konkurs na najlepszych 1000 wydarzeń w Polsce według liczby zdobytych punktów za szczepienia. KGW

otrzymuje punkty: 2 punkty za wykonanie szczepienia dla osoby urodzonej przed rokiem 1962 oraz 1 punkt za wykonanie szczepienia dla osoby urodzonej nie wcześniej niż w 1962 r. W tym konkursie główną nagrodą jest 100 tys. zł za 1. miejsce.

- Najładniejsze Zdjęcie #SzczepimySię z KGW – głosowanie na najładniejsze zdjęcie z Festynu KGW promujące szczepienia. Za pierwsze miejsce można otrzymać aż 25 tys. zł.

Festyn #SzczepimySię z KGW – gdzie złożyć wniosek?

Wnioski o udzielenie pomocy należy składać do Kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na siedzibę Koła Gospodyń Wiejskich.

Wnioski i sprawozdania można składać osobiście, za pośrednictwem platformy ePUAP lub przesać pocztą. O dacie złożenia dokumentów decyduje data ich wpływu do właściwego biura powiatowego. Po upływie terminu wnioski nie będą rozpatrywane.

Co dołączyć do wniosku?

O wsparcie można starać się przy użyciu formularza udostępnionego na stronie internetowej ARiMR. Do wniosku należy dołączyć:

- zaświadczenia dotyczące pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołów-

stwie lub innych pomocy de minimis. Równoważne z zaświadczeniem jest złożenie w sekcji VII Wniosku oświadczenia o wielkości ww. pomocy de minimis;

- wniosek o wpis do ewidencji producentów na podstawie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności – w przypadku kół gospodyń wiejskich nieposiadających takiego wpisu.

Sprawozdanie – w ciągu 30 dni od zakończenia wydarzenia

Z przeprowadzonego wydarzenia należy w ciągu 30 dni od jego zakończenia złożyć w biurze powiatowym Agencji sprawozdanie, do którego należy dołączyć:

- kopię umowy zawartej pomiędzy kołem gospodyń wiejskich a punktem szczepień dotyczącej wykonania na wydarzeniu szczepień przeciwko COVID-19;

- materiały dokumentujące przeprowadzenie kampanii informacyjnej w mediach lokalnych lub społecznościowych, lub za pośrednictwem ogłoszeń o wydarzeniu;

- materiały dokumentujące zrealizowanie aktywności podczas wydarzenia.

Szczegółowe informacje znajdują Państwo na stronie internetowej gov.pl/rolnictwo.

MRiRW, RED

**Wsparcie dla kół gospodyń wiejskich
na Festyn Narodowego Programu Szczepień.
Nabór wniosków od 23 lipca do 15 września.**

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Honorowy patronat
Prezesa Rady Ministrów
Mateusza Morawieckiego

Kredyty preferencyjne dla rolników

Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje o możliwości ubiegania się o pomoc finansową w formie kredytów preferencyjnych.

16 lipca 2021 r. na internetowej platformie aplikacyjnej Agencja zwiększyła udostępniony współpracującym bankom na 2021 r. limit środków na dopłaty do kredytów z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników (z linii MRcsk).

Puła środków na dopłaty do ww. kredytów wyniesie 12 mln zł.

O kredyty rolnicy mogą ubiegać się w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. i SGB-Banku S.A., a także w zrzeszonych i współpracujących z nimi Bankach Spółdzielczych oraz w bankach: BNP Paribas Bank Polska S.A., Santander Bank Polska S.A., Krakowskim Banku Spółdzielczym, Banku Spółdzielczym w Brodnicy.

Szczegółowe warunki i zasady udzielania kredytów są dostępne w zakładce „Pomoc krajowa”.

ARiMR

Barszcz zwyczajny i barszcz Sosnowskiego – jak je odróżnić?

Barszcz zwyczajny, czyli „Haracleum Sphondylium” to roślina, która jest powszechnie spotykana na terenie naszego kraju. Występuje wzdłuż kanałów, na poboczach dróg, w rowach melioracyjnych i wielu innych miejscach. Barszcz zwyczajny pochodzi z rodziny roślin selerowatych „Apiaceae”. Roślina ta jest bardzo podobna do Barszczu Sosnowskiego i Barszczu Olbrzymiego, szczególnie pod względem: owoców w postaci rozłupni, intensywnego zapachu, formy kwiatostanu w postaci złożonego baldachu, pierzasto złożonych liści i łodygi o wyraźnych zaznaczonych węzłach i z pustymi międzywęzłami.

Te podobieństwa sprawiają, że na pierwszy rzut oka trudno jest odróżnić Barszcz Zwyczajny od Barszczu Sosnowskiego. Jest to jednak możliwe. Wystarczy uwzględnić kilka cech wyglądu, które również są charakterystyczne

Barszcz zwyczajny i kaukaskie (sosnowskiego, olbrzymi) – różnice:

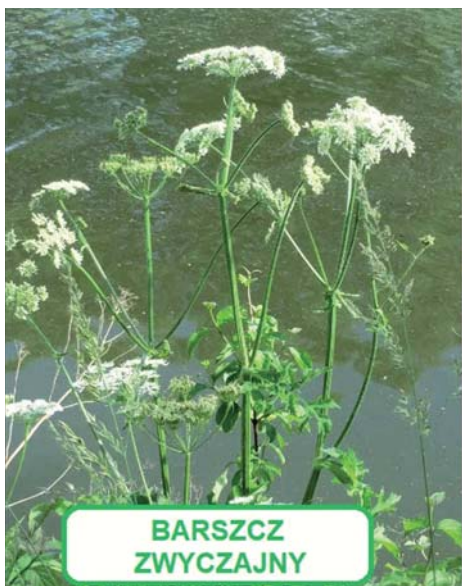
- Barszcz zwyczajny jest drobniejszy w budowie, a jego wysokość wynosi od 1-1.5 metra, czasami do około 2 metrów.
- Barszcz zwyczajny posiada kwiatostany o średnicy kilku do kilkunastu centymetrów, czyli o wiele mniejsze

od barszczy kaukaskich (30-80 cm). Jego kwiatki są drobniejsze.

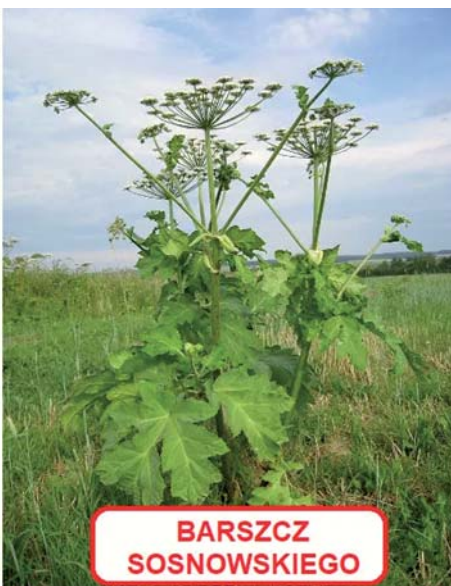
- Łodygi barszczu zwyczajnego są brzdawkowate, pokryte sztywnymi włoskami, puste w środku. Barszcz kaukaski posiada charakterystyczne fioletowe plamki. Różnicę widać również w samej średnicy łodygi, która w barszczu zwyczajnym wynosi od 2-3 cm, natomiast w barszczu Sosnowskiego i barszczu Olbrzymiego od 10-12 cm.
- Barszcz zwyczajny posiada łodygi zwieńczone baldachami ułożone obok siebie, natomiast barszcze kaukaskie posiadają kwiatostany odchodzące od głównego pędu na boki.
- Liście barszczu zwyczajnego wyróżniają się powierzchnią blaszki liściowej zajmującą kilkadziesiąt cm², natomiast u barszczy kaukaskich około 1.5 m².
- Barszcz zwyczajny najczęściej cechuje się liśćmi w kolorze ciemnozielonych blaszek, natomiast liście kaukaskich barszczy są zielone i trójlistkowe.

Przy kontakcie z roślinami tego typu należy być bardzo ostrożnym. Jeśli nie mamy pewności, z którą z nich mamy do czynienia, nie dotykajmy jej. Kontakt z Barszczem Sosnowskiego może skutkować bardzo groźnymi poparzeniami skóry.

Źródło: miejskieziele.pl
RED

**BARSZCZ
ZWYCZAJNY**

**BARSZCZ
SOSNOWSKIEGO**

Wnioski o pomoc na refundację wydatków na bioasekurację

– ogłoszenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działając na podstawie § 13e ust. 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. poz. 187, z późn.zm.) informuje, iż **od dnia 6.08.2021 r. do dnia 27.08.2021 r.** producenci rolni, którzy prowadzą gospodarstwo rolne, w którym utrzymywane są świnię – mogą składać wnioski o udzielenie pomocy o charakterze pomocy de minimis w rolnictwie na refundację 50% wydatków poniesionych w danym roku kalendarzowym na zakup mat dezynfekcyjnych, sprzętu do wykonania zabiegów

dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych, odzieży ochronnej i

obuwia ochronnego oraz wydatków poniesionych na zabezpieczenie budynków, w których utrzymywane są świnię przed dostępem zwierząt domowych.

Wnioski należy złożyć do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

Formularz wniosku będzie dostępny na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (www.arimr.gov.pl).

Do wniosku o udzielenie pomocy należy dołączyć:

1) faktury lub ich kopie, rachunki wystawione zgodnie z odrębnymi przepisami lub ich kopie lub kopie umów zlecenia lub o dzieło, dotyczące poniesionych wydatków wraz z dowodami zapłaty potwierdzającymi poniesienie tych wydatków do dnia zakończenia terminu składania wniosków w danym roku kalendarzowym,

2) oświadczenie producenta rolnego o liczbie świń utrzymywanych w gospodarstwie,

3) oświadczenia albo zaświadczenia dotyczące pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie oraz informacje niezbędne do udzielenia tej pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

DOBRY START

300 dla ucznia

Od 1 lipca 2021 r. wniosek o świadczenie Dobry Start 300+ dla ucznia możesz złożyć tylko elektronicznie:

- na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS: www.zus.pl
- przez bankowość elektroniczną
- na portalu empatia.mpips.gov.pl

Jeśli nie masz profilu PUE, przyjdź na spotkanie z ekspertem ZUS, który założy go dla Ciebie

Zapraszamy: termin **13.08.2021** godz. **12:00-14:00**
 miejsce **Urząd Gminy w Raciąży, ul. Kilińskiego 2**

Profil PUE ZUS możesz założyć również samodzielnie
 Jak to zrobić: sprawdź www.zus.pl lub zadzwoń **22 560 16 00**
 Dzięki profilowi PUE załatwisz większość spraw w ZUS przez internet

Wnioski o świadczenie Dobry Start będzie rozpatrywał ZUS

www.zus.pl ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Nie masz czym przyjechać?

JARMARKOBUS
przywiezie cię prosto do nas!**KOZIEBRODY - RACIĄŻ**

14.08.2021 (Sobota)			15.08.2021 (Niedziela)		
Raciąż	12:45	Centrum	Raciąż	11:45	Centrum
Kraszewo-Rory	13:00	k. skrzyżowania	Kraszewo-Rory	12:00	k. skrzyżowania
Kraszewo-Czubaki	13:05	Przystanek	Kraszewo-Czubaki	12:05	Przystanek
Bielany	13:15	Przystanek	Bielany	12:15	Przystanek
Koziebrody	13:25	Przystanek	Koziebrody	12:25	Przystanek
Mała Wleś	13:30	Boisko	Mała Wleś	12:30	Boisko
Kraszewo-Podborne	13:40	Przystanek	Kraszewo-Podborne	12:40	Przystanek
Kraszewo-Gaczuły	13:45	Przystanek	Kraszewo-Gaczuły	12:45	Przystanek
Raciąż	14:00	Centrum	Raciąż	13:00	Centrum

KOMUNIN – UNIECK – KRAJKOWO - RACIĄŻ

14.08.2021 (Sobota)			15.08.2021 (Niedziela)		
Komunin	12:00	Przystanek	Komunin	11:00	Przystanek
Kocięcin	12:15	Przystanek	Kocięcin	11:15	Przystanek
Unieck	12:20	Przystanek kościół	Unieck	11:20	Przystanek kościół
Jeżewo-Wesel	12:30	Skrzyżowanie k. Domu Weselnego	Jeżewo-Wesel	11:30	Skrzyżowanie k. Domu Weselnego
Kodłutowo	12:45	Remiza OSP	Kodłutowo	11:45	Remiza OSP
Szczepkowo	12:55	k. kanałku	Szczepkowo	11:55	k. kanałku
Lipa	13:00	Przystanek	Lipa	12:00	Przystanek
Krajkowo	13:10	Remiza OSP	Krajkowo	12:10	Remiza OSP
Żychowo	13:20	Przystanek	Żychowo	12:20	Przystanek
Pólka Raciąż	13:30	Skrzyżowanie	Pólka Raciąż	12:30	Skrzyżowanie
Pólka Raciąż	13:30	Przystanek	Pólka Raciąż	12:30	Przystanek
Budy Kraszewskie	13:40	Przystanek	Budy Kraszewskie	12:40	Przystanek
Raciąż	13:55	Centrum	Raciąż	12:55	Centrum

KACZOROWY - GRALEWO - RACIĄŻ

14.08.2021 (Sobota)			15.08.2021 (Niedziela)		
Folwark-Raciąż	12:35	Zakład ALFA	Folwark-Raciąż	11:35	Zakład ALFA
Kaczorowy	12:50	Przystanek	Kaczorowy	11:50	Przystanek
Kozolin	12:55	Przystanek	Kozolin	11:55	Przystanek
Szapsk	13:10	Przystanek	Szapsk	12:10	Przystanek
Kraśniewo	13:25	Przystanek	Kraśniewo	12:25	Przystanek
Dobrska Kolonia	13:35	Przystanek	Dobrska Kolonia	12:35	Przystanek
Gralewo	13:45	Sklep spożywczy	Gralewo	12:45	Sklep spożywczy
Młodochowo	13:50	Przystanek	Młodochowo	12:50	Przystanek
Łempinek	13:55	Przystanek	Łempinek	12:55	Przystanek
Raciąż	14:00	Centrum	Raciąż	13:00	Centrum

KOSSOBUDY – SIERAKOWO- KINIKI - RACIĄŻ

14.08.2021 (Sobota)			15.08.2021 (Niedziela)		
Kossobudy	12:00	Przystanek	Krajkowo	11:00	Przystanek
Sierakowo	12:05	Przystanek	Draminek	11:05	Przystanek
Draminek	12:10	Sklep	Drozodowo	11:10	Sklep
Drzodowo	12:15	Przystanek	Kiniki	11:15	Przystanek
Pęsy	12:20	Draminek	Draminek	11:20	Draminek
Kiniki	12:30	Przystanek	Sierakowo	11:30	Przystanek
Raciąż	13:00	Centrum	Raciąż	11:40	Centrum

- * istnieje możliwość zatrzymania autobusu na trasie poza wskazanym przystankiem
 - proszę o sygnalizowanie kierowcy chęci skorzystania z przejazdu poprzez „machnięcie” ręką
 - * podane w harmonogramie godziny przyjazdu autobusu na przystanek są orientacyjne.
- Prosimy o przybycie kilka minut przed wskazaną godziną odjazdu autobusu.

Sobota – 14.08.2021 r. przyjazd do Raciąży na godzinę: 14:00 odjazd z Raciąży o godzinie: 19:00

Niedziela – 15.08.2021 r. przyjazd do Raciąży na godzinę: 13:00 odjazd z Raciąży o godzinie: 18:00

W Raciąży autobus będzie zatrzymywał się w wyznaczonym miejscu w centrum miasta przy małym parku.

Przyjazd i odjazd będą odbywały się z tego samego miejsca

Miejskie Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji
im. Ryszarda Kaczorowskiego w Raciąży

Miasto Raciąż

Gmina Raciąż

swoje wyroby ale wezmą również udział w konkursie kulinarnym na regionalną potrawę. Listę atrakcji Raciąskiego Jarmarku uzupełniają warsztaty rękodzielnicze i tańca ludowego, spektakle teatralne, gry, zabawy i konkursy rodzinne z nagrodami. Przygotowaliśmy także strefę zabaw dla najmłodszych. Do uczestnictwa w tym przedsięwzięciu zaprosiliśmy artystów, pasjonatów, którzy poprzez dobrą zabawę krzewią i podtrzymują kulturę ludową odtworząc obraz dawnego Jarmarku. Zależy nam by przy okazji zorganizowanie zagrody edukacyjne zaprezentować najmłodszym uczestnikom jarmarku codziennosc w przystępny i przybliżony także historię rzemiosła, kupiectwa, pracy w gospodarstwie oraz dawnych zwyczajów i obrzędów. Zabawę uświetnią przechodzący się między uczestnikami Jarmarku sztuczniarze, którzy witać będą widzów i oprowadzą po terenie jak niegdyś na placach i rynkach podczas dni handlowych. W ramach wydarzenia zorganizowane zostaną również konkursy teatrów ulicznych oraz rzeźbiarski. W programie wydarzenia przewidziano również koncerty gwiazd polskiej sceny i lokalnych zespołów folkowych, wystąpią m.in. Golden Life oraz Capitan Folk.

Nieodłącznym elementem Jarmarku są **Miejsko – Gminne Dożynki Parafernale**, które po raz piąty zorganizowane zostaną 15 sierpnia. To wydarzenie pozwoli mieszkańcom w symboliczny sposób podziękować za zebrane w tym roku plony. Ponadto planuje się prezentację dobrych praktyk, w tym prezentacje: tradycyjnego rękodziela artystycznego, potraw tradycyjnych regionalnych opartych na dawnych recepturach, tradycyjnych przysmaków lokalnych, tanceczno – wokalna.

Jarmark do doskonała okazja do spotkania się instytucji, producentów i konsumentów. Jest to niezwykle sprzyjająca okoliczność do wymiany doświadczeń i wiedzy oraz prezentacji wytworzonych produktów i proponowanych usług, a także ich sprzedaży oraz promocji swojej działalności.

Widzimy się już 14 – 15 sierpnia w parku przy Raciąskim Centrum Kultury. Do zobaczenia.

Jarmark Raciąża

Raciąż, Park przy MCKSiR
14 - 15 Sierpnia 2021

Niezwykłe miło nam poinformować Państwa o zbliżającym się, organizowanym przez Miejskie Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji im. Ryszarda Kaczorowskiego w Raciążu wspólnie z Gminą Miasto Raciąż, Gminą Raciąż oraz Zespołem Szkół w Raciążu – już po raz ósmy - Jarmarku Raciąskim. Tegoroczna edycja wydarzenia odbędzie się w dniach 14-15 sierpnia, w Parku Miejskim przy ul. Parkowej w sąsiedztwie siedziby Miejskiego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji im. Ryszarda Kaczorowskiego w Raciążu. Drugiego dnia wydarzenia odbędą się również V Miejsko – Gminne Dożynki Parafernale. Jarmark Raciąski to cykliczna impreza plenerowa, która organizowana jest nieprzerwanie od 2014 roku.

Jarmark od wielu lat cieszy się ogromną popularnością nie tylko wśród mieszkańców Miasta Raciąż i Gminy Raciąż, ale i także całego powiatu płońskiego. Wydarzenie to stało się ważnym punktem na mapie imprez organizowanych na północnym Mazowszu.

Organizatorzy Jarmarku przywiązują uwagę do promowania oraz zachowania dziedzictwa kulturowego naszego regionu. Jest to dobra okazja do zapoznania się z ofertą lokalnych przedsiębiorców, producentów, twórców, wytwórców, a także artystów. Na jarmarcznych kramach będzie można znaleźć i nabyć wiele ciekawych rzeczy tj. rękodzieło, rzeźby, ceramikę, wyroby garncarskie, ręcznie robioną biżuterię, a także produkty wyrobiane zgodnie z tradycyjną regionalną recepturą: sery, miody, regionalne nalewki, wędliny, pieczywo oraz wypieki na słodko. A najlepsze stoiska zostaną nagrodzone w konkursie.

Organizatorów niezmiernie cieszy fakt, że po raz kolejny tak licznie udział w wydarzeniu wezmą lokalne Koła Gospodyń Wiejskich oraz Stowarzyszenia. Będą one nie tylko prezentować

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Europejska Inwestycja w obszar wiejski*
Unia Europejska Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji im. Ryszarda Kaczorowskiego w Raciążu
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Zachęcamy do odwiedzenia stron internetowych:
www.mazowieckie.kisow.pl gdzie można znaleźć informacje o bieżących inicjatywach i wsparciu KSOW
oraz www.kisow.pl gdzie można zarejestrować się jako Partner KSOW.

CZĘŚĆ XI

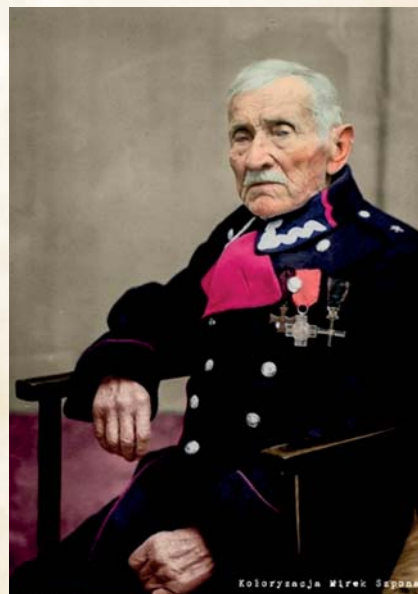
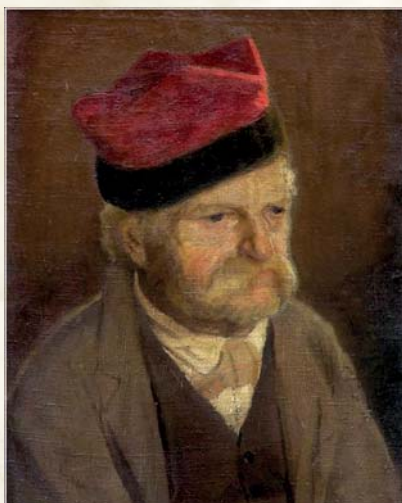
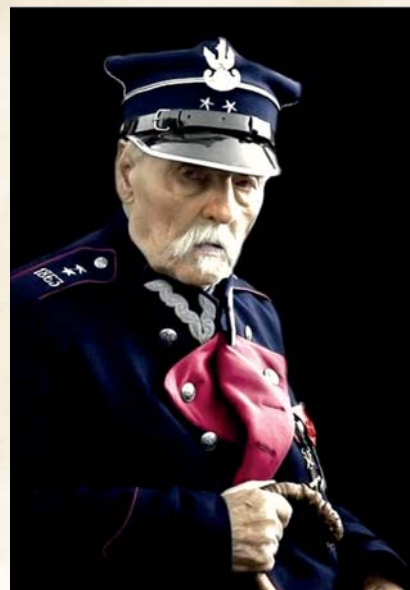
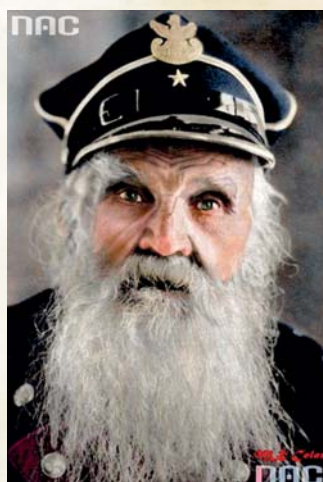
W E T E R A N I P O W S T A N I A S T Y C Z N I O W E G O 1 8 6 3 - 1 8 6 4

GMINA RACIĄŻ

„MOJA MAŁA OJCZYZNA”
Artur Zybala
Jeżewo – Wesel 2021

1863

1918

Autor: Artur Zybała
Wydawca: Gmina Raciąż, 09-140 Raciąż, ul. Kilińskiego 2
Redakcja: Wanda Mierzejewska
Druk: Drukarnia SPRINT s.c., K. Kuźniewski i R. Przybyszewski, Ciechanów, ul. Pułtуска 70A
Część XI: Jeżewo – Wesel 2021
Nakład: 1000 egz.

W E T E R A N I POWSTANIA STYCZNIOWEGO 1863-1864

„Witam ich tym rozkazem, jako naszych Ojców i Kolegów”

– napisał w specjalnym rozkazie z 21 stycznia 1919 r. tymczasowy naczelnik państwa Józef Piłsudski. Ponad 100 lat temu weterani walk z lat 1863-1864 zostali żołnierzami odrodzonej Polski. Przez całe międzywojnie byli uznawani za największych bohaterów batalii o Niepodległość.

Odrodzona w 1918 r. Rzeczpospolita potrzebowała wzorców i silnej tradycji, do których mogłoby się odwoływać społeczeństwo i które stanowiłyby fundament myśli patriotycznej i propaństwowej oraz ważny element wychowania obywatelskiego, zwłaszcza młodego pokolenia. Sięgano do czasów zwycięstw Sobieskiego, Kościuszki, epoki napoleońskiej, ale przede wszystkim do tradycji ostatnich zrywów niepodległościowych – powstań 1831 i 1863 r. Jak pokazała historia szczególne miejsce w kultywowaniu pamięci historycznej przypadło Powstaniu Styczniowemu i jego bohaterom.

Kim byli owi bohaterowie? (...) Z jakich sfer wywodzą się ci nasi dzisiejsi weterani? Przede wszystkim bardzo jest spory procent ziemiaństwa, którego część wprawdzie w owych czasach była zasadniczo wroga wszelkiej ruchawce orężnej, druga jednak część odznaczała się wybitnym patriotyzmem i ofiarnością. Ziemiańskie stawali na czele oddziałów partyzantki, prowadzili żywą agitację wśród sąsiadów, aby jak najwięcej do nich zwerbować ludzi. Młody pan z białego dworku szedł na to powstanie nie tylko sam, ale pociągał za sobą jeszcze swoją czeladź folwarczną i chłopów ze wsi. Nierzadko cała rodzina szlachecka szła do powstania i nierzadko ginęła również w tajgach Sybiru. Gdzie byli w domu dorośli synowie, tam ojciec wyprawiał ich do powstania kompletnie wyekwipowanych i uzbrojonych, a nawet sam ich do partii dostawiał. Wśród żyjących weteranów wielką grupę stanowi świat rzemieślniczy. Nie panowie majstrowie, którym trudno się było jakoś oderwać od warsztatu i rodziny, ale czeladź rzemieślnicza i terminatorzy, rzucali wszystko i

biegli w lasy meldować się do partii. Z pewnością 100 dzisiejszych weteranów to stolarze, ślusarze, szewcy, ogrodnicy i tym podobni ludzie twardej pracy. Są wśród nich nawet tak wzruszające postacie, jak prosty pastuch wiejski, który sam bez niczyjej namowy poszedł do powstania.... Gdy dziś patrzymy na te czcigodne postacie, może nie wiemy, że pod ich mundurem weterańskim są jeszcze ślady starych ran, jakich piki kozackie i szable im nie szczędziły. Może nie wiemy, że wśród nich są tacy żywi „nieboszczycy”, jak ów pastuch z pod Łukowa, Antoni Kaliszek, który tak bardzo był porąbany przez kozaków, że go wzięto za umarłego, zostawiono na poboju, między zwłokami poległych i miano go razem z nimi składać już do grobu... Albo jak ten, mieszkający dziś w Płocku, weteran Karczewski, który po bitwie w pobliżu granicy rosyjskiej przez trzy dni leżał wśród trupów, okropnie poraniony. Dopiero ziemianki, przybyłe zza kordonu, aby pogrzebać zwłoki poległych, znalazły wśród nich dwóch powstańców jeszcze nie zeszywniałych – jednym z nich był Karczewski (...).

Powstanie, dla Józefa Piłsudskiego było podstawowym symbolem woli walki Polaków o upragnioną wolność. Dawał temu wyraz w licznych późniejszych publikacjach, rozkazach i okolicznościowych przemówieniach: „Rok 1863 stoi na przelomie naszych dziejów; stara Polska umiera – nowa się rodzi. Na przelomie dziejów staje epokowe zdarzenie – powstanie naszego narodu, walka orężna, długotrwała, długo zalewana krwią i pożogą ziemię naszą. Na progu nowoczesnego życia społecznego stoją wydarzenia 1863 r. Wyrasta mur olbrzymi, dzieląc pokolenia od po-

koleń, czyniąc nowe życie, zamykając stare (...). Pod wpływem wypadków roku 1863 rodzi się inna Polska z innym ujęciem życia.”

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w listopadzie 1918 r. Józef Piłsudski, jako ówczesny Naczelnik Państwa pośród wielu rozkazów i

rozporządzeń jeden z nich, szczególnie, skierował do umiłowanych weteranów z 1863 r. W rozkazie z dnia 21 stycznia 1919 r., wydanym w 56 rocznicę wybuchu powstania, uznawał ich za żołnierzy odrodzonego Wojska Polskiego oraz nadawał prawo do noszenia munduru wojskowego (weterana).

Żołnierze!!!

Pięćdziesiąt sześć lat temu Ojcowie nasi rozpoczęli walkę o niepodległość Ojczyzny. Szli nie w lśniących mundurach, lecz w łachmanach i boso, nie w przepychu techniki, lecz z strzelbami myśliwskimi i kosami na armaty i karabiny. Prowadzili wojnę rok cały, pozostając, jako żołnierze,

niedoścignionym ideałem zapалу, ofiarności i trwania w nierównej walce, w warunkach fizycznych jak najcięższych. Przegrali wojnę i po ich klęsce niewola wciskać się poczęła do dusz polskich, czyniąc z Polaków nie niewolników z musu, lecz nieledwie z własnej chęci, szukających poprawy losu przez protekcję u swych panów rozbiorców i w ogóle obcych. Jako żołnierze i obrońcy Ojczyzny, zostali w Polsce usunięci przez swych współczesnych gdzieś w kąt daleki, jako rzecz, o której zapomnieć należy. Dla nas, żołnierzy wolnej Polski, powstańcy 1863 r. są i pozostaną ostatnimi żołnierzami Polski, walczącej o swą swobodę, pozostaną wzorem wielu cnót żołnierskich, które naśladować będziemy. Dla uczczenia ich i upamiętnienia roku 1863 w szeregach armii polskiej, wydałem rozkaz zaliczenia do szeregów wojska wszystkich weteranów 1863 roku z prawem noszenia munduru wojsk polskich w dni uroczyste. Witam ich tym rozkazem, jako naszych Ojców i Kolegów. Rozkaz przeczytać przed frontem kompanij, szwadronów, baterij i zakładów.

*Belweder, dnia 21 stycznia 1919 r.
Wódz Naczelny – Józef Piłsudski*

Tego samego dnia podpisał rozkaz specjalny na mocy, którego weterani powstania styczniowego uzyskali uprawnienia żołnierzy Wojska Polskiego: „Wszystkim żyjącym dotąd weteranom Wojsk Polskich z 1863 r. będzie przyznane prawo do noszenia w dniu uroczyste munduru Wojsk Polskich. W związku z powyższym przedstawi mi Ministerstwo Spraw Wojskowych projekt umundurowania dla wymienionych osób, jak również wejdzie w porozumienie z istniejącymi w kraju

organizacjami weteranów 1863 r. celem ustalenia imiennej listy osób, posiadających prawo do noszenia munduru weteranów 1863 r.” W ślad za wspomnianym rozkazem, rok później została opracowana szczegółowa instrukcja – *Przepis ubioru weteranów 1863 r.* Zgodnie z nią ubiór weterana składał się z czamary, spodni, płaszcza i czapki. Na poniższych zdjęciach przedstawiam projekt tego umundurowania.

404

Dziennik Rozkazów.

№ 20

D. VI. 3520. Sam.

393.

Egzamin na majstrów wojskowych „monterów spalninowych”.

W związku z rozkazem poz. 1009 Dz. R. Nr. 49 ex 1920 wyznaczam w dn. 1 lipca 1922 r. egzamina na majstrów wojskowych „monterów spalninowych”. Kandydaci na majstrów powinni wykazać:

1. Znajomość gatunków żelaza, stali i metali, używanych przy silnikach spalninowych i samochodach.
2. Znajomość rodzajów paliwa płynnego i smarów.
3. Doskonałą znajomość ślusarstwa ręcznego.
4. Ogólną znajomość ślusarstwa maszynowego.
5. Dokładną znajomość silników samochodowych i motocyklowych.
6. montaż i naprawa ich.
7. Znajomość mechanizmów samochodu.
8. ich montaż i naprawa.
9. Znajomość instalacji elektrycznej na samochodzie.

Dokumenty kandydatów mają być niezwłocznie nadesłane do Wydziału Wojsk Samochodowych Dep. VI.

Egzamina odbędą się w Centralnych Warsztatach Samochodowych w Warszawie.

O. Adm. 5044. Adm.

391.

Przepis ubioru weteranów 1863 r.

Zmieniając przepisy umundurowania weteranów 1863 r., podane w Dzienniku Rozkazów Nr. 11 z dnia 13 kwietnia 1920 r., za poz. 259, zatwierdzam niżej podane przepisy.

Ubiór Weteranów 1863 r. składa się z surduta, spodni, płaszcza i czapki.

1. Surdut.

Surdut z sukna granatowego, sięgający do kolan, z naramiennikami z tego sukna co i surdut zapinany na jeden guzik mundurowy. Lewy brzeg winien zachodzić na prawy od linii środka piersi na 11 cm. u góry i 6 cm. w stanie. Surdut zapinany na dwa rzędy guzików mundurowych, dużych po 4 z każdej strony. Górne brzegi zapięcia ostro zakończone, odchyłone tworzą wyłogi i od wewnątrz są podbite sukniem karmazynowym. Z tyłu surdutu winien być rozcięty i posiadać w stanie 2 guziki mundurowe i 2 w zakładkach kieszeniowych, obrobionych wypustką karmazynową. Kolnierzy wykładano stojący, wysokości 6 cm., zapinany na 2 haftki z łapką (patką) z sukna granatowego, wypustką karmazynową i wężkiem z galonu srebrnego. Wyłogi rękawów obramowane wypustką karmazynową, jak na rysunku (zał. Nr. 1 wzór 1 i 2).

2. Spodnie.

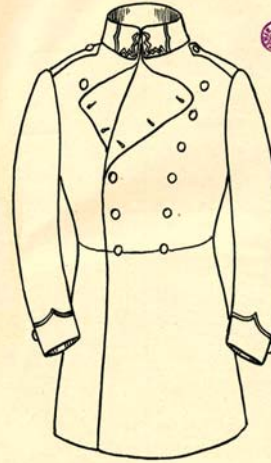
Spodnie długie na obuwie, krojem cywilnym z wypustką karmazynową i strzemiączkami.

3. Płaszcz.

Płaszcz z naramiennikami, jak w surducie, zapinany na dwa rzędy guzików mundurowych, dużych po sześć sztuk w rzędzie. Lewy brzeg zachodzi na prawy na 6 cm. w stanie i 11 cm. u góry. Z tyłu płaszcza od pleców do dołu znajduje się fałda zapinana za łapkę (patkę) z ostrymi końcami zapinana na dwa guziki mundurowe, przyszyte do listewki w stanie (krótkim). Kolnierzy wykładany. Wyłogi rękawów równo ścięte. Kieszenie winny być dwie, umieszczone na połach przednich i zwrócone ukosem ku dołowi. Początek kieszeni winien się znajdować na 8 cm. niżej stanu. Otwór kieszeni 18 cm. (zał. Nr. 1 wzór 3 i 4).

4. Czapka.

Czapka rogatywka z sukna granatowego z takimże otokiem, typu piechoty. Orzełek wzoru wojskowego, biało-metalowy (nieokazywany). Wysokość od dołu tarczy do szczytu korony 5 1/2 cm. Na piersi orła złożona litera „W”, na tarczy zaś również złożona wypukła data „1863”.

1. Załącznik Nr 1 do poz. 304.
Surdut dla Weteranów

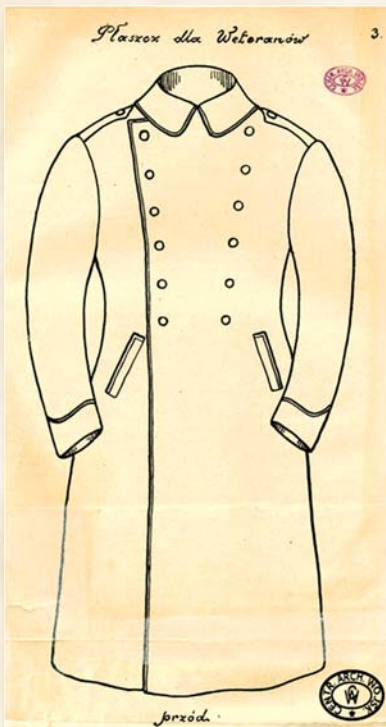
przód.

2. Surdut dla Weteranów

tył.

przód.

tył.

Strony z Dziennika Rozkazów Nr 20 poz. 304, dotycząca Przepisu ubioru weteranów 1863 r. wraz z załącznikiem Nr 1, przedstawiającym surdut, czapkę i orła Weterana na czapkę oraz płaszcz. Z boku – zdjęcie munduru Weterana, zachowany w oryginale.

Odrodzone państwo polskie honorowało weteranów Powstania 1863 r. także odznaczeniami: Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Niepodległości, Krzyżem Niepodległości oraz Krzyżem Niepodległości z Mieczami.

W konsekwencji wspomnianego już wcześniej rozkazu, dosłownie dzień po uchwaleniu ustawy „orderowej”, 2 sierpnia 1919 r. Sejm Ustawodawczy przyjął specjalną ustawę o stałej pensji dla weteranów powstania 1831 i 1863 r. Przyznawała ona uczestnikom powstań, jak również pozostałym po nich wdowom, niemającym „zabezpieczonej starości” prawo do dożywotniej pensji (rodzaj renty) wypłacanej ze Skarbu Państwa (budżetu państwa).

Weryfikacji kandydatów pod kątem posiadanych przez nich stopni wojskowych oraz ich czynnego uczestnictwa w powstaniu lub w organizacji powstania dokonywała specjalna Komisja Kwalifikacyjna, utworzona przy Centralnym Zarządzie Uczestników Powstania 1863 r. współdziałająca bezpośrednio z Ministerstwem Spraw Wojskowych, ustawowo odpowiedzialnym za realizację wspomnianej ustawy.

Ustawa została dość szybko nowelizowana ustawą z dnia 18 grudnia 1919 r. w przedmiocie rozszerzenia ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. o stałej pensji dla weteranów z r. 1831 i 1863 także na weteranów z 1848 r. Celem nowelizacji było poszerzenie kręgu jej adresatów o weteranów niepodległościowego zrywu 1848 r. zwanego powstaniem wielkopolskim lub poznańskim, będącego częścią planowanego zrywu ogólnopolskiego w czasie europejskiej Wiosny Ludów.

Jedną z nich była przyjęta przez Sejm Ustawodawczy ustawa z dnia 18 grudnia 1919 r. o przyznaniu stopni i praw oficerskich weteranom roku 1831, 1848 i 1863. Na jej podstawie nadano powstańcom – szeregowym żołnierzom oraz podoficerom – stopień „podporucznika Wojsk Polskich”. Oficerów zaś awansowano na odpowiedni

wyższy stopień oficerski. Dodatkowo ustawa uprawniała uhonorowanych do korzystania ze wszystkich praw i przywilejów przynależnych oficerom armii czynnej, z wyjątkiem stałego uposażenia służbowego. Z honorowego awansu zostali wyłączeni weterani, którzy byli karani sądownie za przestępstwa uchybiające godności stanu oficerskiego.

Pierwszym aktem prawnym dającym podstawę do powoływania oraz organizacji stowarzyszeń i związków kombatanckich był Dekret Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego z dnia 3 stycznia 1919 r. o stowarzyszeniach. W późniejszych latach został on zastąpiony rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 27 października 1932 r. – Prawo o stowarzyszeniach. Na podstawie tych aktów prawnych w latach 1919-1939 działało kilkadziesiąt różnych organizacji „kombatanckich”. Pośród nich były również te, których podstawowym celem było świadczenie pomocy materialnej i organizacyjnej weteranom. Do najważniejszych należy zaliczyć zarejestrowane w 1921 r. Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Uczestników Powstania

1863 r. Pierwszym prezesem stowarzyszenia był Stanisław Leski, zaś członkami honorowymi: marszałek Józef Piłsudski, Aleksandra Piłsudska oraz m.in. gen. Kazimierz Sosnkowski, gen. Felicjan Sławoj-Składkowski, gen. Jan Kołłątaj-Szrednicki, płk Janusz Jagrym-Maleszewski, mjr Władysław Dunin-Wąsowicz.

W świetlicy weteranów w Domu Żołnierza. Fot. Jan Rut.

Harcerzyk słucha opowiadania starego Weterana. Fot. S. Szymonowicz.

Otwarte w 1924 r. Schronisko Weterana 1863 r. na warszawskiej Pradze, przy ul. Floriańskiej, dysponowało 14 jedno i dwuosobowymi pokojami, w których zapewniono miejsce dla 20 weteranów i weteranek. Początkowo prowadzone było przez nich samych, następnie zaś przeszło pod zarząd warszawskiego oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża, którego pracownicy zapewniały „starszkom” stałą i wszechstronną opiekę socjalną oraz pielęgniarstwą. Każdy z podopiecznych otrzymywał kwotę 25,- zł na drobne wydatki, zaś reszta z

ich miesięcznej pensji wynoszącej 125,- zł przeznaczana była na pokrycie kosztów utrzymania. Dodać należy, że pomocy finansowej weteranom udzielały również władze Warszawy, przeznaczając miesięcznie 50,-zł na osobę z funduszu opieki społecznej. Pomoc i wsparcie dla weteranów świadczone także w inny sposób. Z piękną i zarazem pożyteczną inicjatywą wobec weteranów

wystąpiło, wspomniane już w niniejszym opracowaniu, Towarzystwo Przyjaciół Weteranów, które zorganizowało świetlicę w Domu Żołnierza na warszawskiej Pradze, gdzie odbywały się cotygodniowe (w każdy wtorek) spotkania „czcigodnych starsuszków”. Była to reakcja na dotychczasowy brak odpowiedniego, przyjaznego miejsca na koleżeńskie spotkania.

GROBY WETERANÓW Z DAWNEGO TERENU POWIATU MŁAWSKIEGO

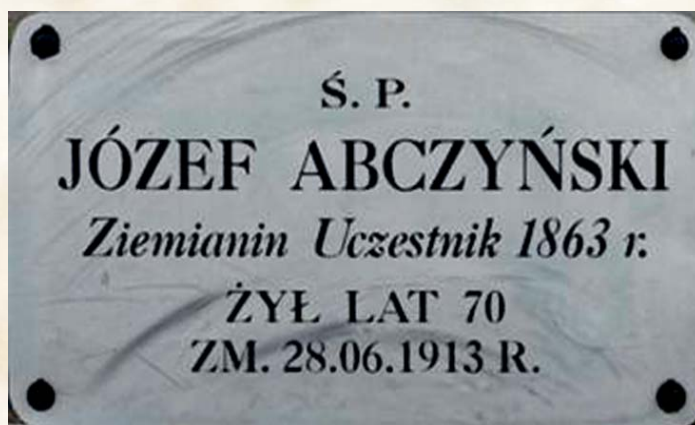
Stare Dłutowo

†
mjr Gorgonjusz
TRZCIŃSKI

Radzanów

†
Edmund MAJER

Radzanów

†
Józef
ABCZYŃSKI

Mława-Wólka † Andrzej PYTT

Dąbrowa † ks. Stanisław POMIRSKI

W ostatniej publikacji z serii „Moja mała Ojczyzna”, w numerze 12 – „Jednostka Strzelecka 1863 im. Powstańców Styczniowych Unieck”

Wykorzystano źródła:

- Księga pamiątkowa w czterdziestą rocznicę Powstania r. 1863-1864, (oprac.) Józef Białynia-Chołodecki, Nakładem Komitetu Obywatelskiego, Lwów 1904.
- Lenkiewicz A., Weterani Powstania Styczniowego 1863 r. odznaczeni Krzyżem Niepodległości, Wrocław 1998.
- Market Anna E., Gloria victis - tradycje Powstania Styczniowego w Drugiej Rzeczypospolitej, Pruszków 2004.
- Piłsudski J., Rok 1863 [w:] Pisma zbiorowe, tom VI, Warszawa 1937.
- Stawicki R., Zarys problematyki prawa kombatanckiego i organizacji kombatanckich w II Rzeczypospolitej, OT-586, Kancelaria Senatu, Warszawa 2010.
- Wojciechowski Jerzy S., Stowarzyszenia i związki kombatanckie w latach 1919-1939, Pruszków 2010.
- Żywe pomniki bohaterstwa – ostatni z 1863 roku, (red.) Władysław Dunin-Wąsowicz, wyd. drugie, Warszawa 1934.
- Zdjęcia grobów Weteranów 1863 wykonał – Jan Rejniak

Seria
„MOJA MAŁA OJCZYZNA”